

Registratienummer:	RVO19.0127	Portefeuillehouder:	T. Biersteker/P.Kos/ P. de Vrij
Van team:	Jeugd	Bijlagen:	1. Beleidskader Sociaal Beleid (ID19.07182) 2. Brief adviesraad Sociaal Domein (ID19.07284) 3. Nota armoedebeleid 'Meedoen' (ID19.07285) 4. Beleidsplan Schulddienstverlening (ID19.07288)
Behandelend ambtenaar:	Arlette Booms		
Telefoonnummer:	0610561454		
E-mail adres:	a.booms@denhelder.nl		
Onderwerp:	Sociaal beleidskader. Het sociale verhaal van Den Helder		

Gevraagd besluit:

1. Het Sociaal beleidskader *Het sociale verhaal van Den Helder* vast te stellen en in de plaats te laten treden van het transitieplan Sociaal Domein Naar een vitale samenleving (RB14.0128);
2. Voor de volgende onderdelen van het beleidskader uitvoeringsplannen voor vaststelling te laten aanbieden:
  - Inrichting van integrale sociale wijkteams waar inwoners terecht kunnen voor advies, ondersteuning en zorg en er direct hulp mogelijk is. Een expliciete keuze dus voor hulpverlening door de gemeente waar nodig.
  - Digitalisering van het sociaal domein met accent op excellente dienstverlening bij de toegang tot zorg, hulp en ondersteuning;
  - Een integrale verordening Sociaal Domein met als doel het accent te verleggen naar maatwerk voor de inwoners.
  - Subsidieregeling voor maatschappelijke organisaties als kern preventie en vroegsignalering en gericht op de in dit beleidskader genoemde overige doelen als keten-samenwerking. Meer vanuit een gemeenschappelijke systeemverantwoordelijkheid voor de zorg- en ondersteuning van onze inwoners.
  - Uitwerkingsplan Helders Perspectief gericht op een sterke arbeidsmarkt waarin zoveel als mogelijk onze inwoners meedoen.
3. Het college opdracht te geven om met de regiogemeenten te komen tot actualisatie van de regionale afspraken zoals die zijn vastgelegd in de strategische visie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland (RB13.0036), het uitvoeringsdocument Met Kop en schouders (RB13.0162).
4. De nota *Meedoen! Armoedebeleid gemeente Den Helder 2017-2020* in werkingsduur twee jaar te verlengen en in 2021 evalueren en *het beleidsplan Schulddienstverlening 2018- 2021* met ook met 2 jaar zodat er meer tijd is en er in samenhang kan worden geëvalueerd.

Publiekssamenvatting De gemeente Den Helder wil een zorgzame gemeente zijn voor de inwoners die voor hun dagelijks leven afhankelijk zijn van ondersteuning door de overheid. Of mensen nu aangewezen zijn op jeugdzorg, een uitkering of op maatschappelijke ondersteuning, iedereen moet perspectief hebben op een goede toekomst. Het doel van het sociaal beleid is *een ontwikkeling van de Helderse samenleving waarin iedereen kan meedoen. Waar nodig ondersteunen we inwoners om de eigen kracht en mogelijkheden te benutten. Wat hebben onze inwoners nodig om zelfredzaam te zijn? Indien daar zorg en ondersteuning bij nodig is dan moet die gemakkelijk toegankelijk zijn. De basis voor ons sociale verhaal is het versterken van de Helderse samenleving door het versterken van de algemene toegankelijk voorzieningen zoals maatschappelijke voorzieningen als de bibliotheek, sport, kunst en cultuur etc.*

Daarnaast focussen we ons ook op een excellente toegang tot de hulp, zorg en ondersteuning voor onze inwoners. Gewoon in de wijk en ook digitaal waar dat handig is. Locaties waar inwoners met hun ondersteunings- en zorgvragen terecht kunnen.

Aanleiding en centrale vraag

De gemeente Den Helder wil een zorgzame gemeente zijn voor de inwoners die voor hun dagelijks leven afhankelijk zijn van ondersteuning door de overheid. Of mensen nu aangewezen zijn op jeugdzorg, een uitkering of op maatschappelijke ondersteuning, iedereen moet perspectief hebben op een goede toekomst. Tegelijkertijd is de gemeente geconfronteerd met het gegeven dat de kosten van jeugdzorg veel hoger zijn dan het bedrag dat wij hiervoor van het rijk krijgen. Op termijn geldt dat ook voor de Wmo als daar geen maatregelen worden genomen. Het Beleidskader Sociaal Beleid moet worden vastgesteld om deze in het coalitieakkoord vastgelegde ambitie uit te voeren.

Doelen en resultaten

Inspiratiebron is de Kadernota 2020: Iedereen doet mee. We ondersteunen bewoners actief in de samenleving, met aandacht voor hun eigen kracht en mogelijkheden. En op basis van wederzijds vertrouwen. We werken samen met organisaties, verenigingen en inwoners aan nieuwe creatieve oplossingen voor maatschappelijke betrokkenheid. Dit doen we dichtbij in de buurt. Proactief richting onze jeugd en sturend op minder werkloosheid en armoede.

In de uitvoering van het beleid ontwikkelen we een eenduidige goede toegang die gericht is op wat nodig is en tegelijkertijd recht doet aan de Participatiewet, de Wmo, de Wet Schuldhulpverlening en de Jeugdwet. De geldende verordeningen worden geïntegreerd in een verordening die uitgaat van de vraag van de inwoner en kijkt naar het effect. Alles in het kader van preventie en vroegsignalering.

Kaders en omstandigheden

Op het gebied van maatschappelijke zorg, welzijn en werk en inkomen zijn binnen de gemeente eind 2019 de hierna genoemde verordeningen van kracht. De te ontwikkelen verordening Sociaal domein zal deze verordeningen bundelen en verbinden:

- Verordening Jeugdhulp Den Helder 2018
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Den Helder 2018
- Verordening Individuele studietoelage 2017
- Afstemmingsverordening Participatiewet 2015
- Verordening Tegenprestatie
- Handhavingsverordening
- Re-integratieverordening Participatiewet 2017
- Verordening Cliëntenparticipatie 2016
- Verordening vestiging alleenrecht participatievoorzieningen 2010

De Algemene subsidieverordening 2019 biedt het kader voor het verlenen van subsidies. De gemeenteraad heeft de nota Inkoopbeleid vastgesteld als uitgangspunt voor inkoop.

De beleidsregels beschrijven hoe de gemeente omgaat met een bepaalde bevoegdheid. Het college kan zo (maatwerk)voorzieningen aanbieden die inwoners nodig hebben. Beleidsregels, zoals bijvoorbeeld de beleidsregels maatschappelijke ondersteuning, kunnen (gemandateerde) uitvoerders van deze bevoegdheid (bijvoorbeeld consulenten) helpen om besluiten te nemen over het toe- of afwijzen van voorzieningen.

Er is een spanningsveld tussen de wens om maatwerkvoorzieningen te bieden en het opstellen van uniforme regels voor beoordeling. De inwoners moeten weten waar ze aan toe zijn en dus mag niet zomaar worden afgeweken van beleidsregels. Tegelijkertijd zijn beleidsregels vooral een hulpmiddel bij het toepassen van maatwerk. Het uitgangspunt is immers dat iedere situatie en ieder context uniek is. Andere voorbeelden van beleidsregels zijn de dit jaar vastgestelde beleidsregels subsidiering deskundigheidsbevordering vrijwilligers en het Doorbraakfonds Schuldhulpverlening.

Argumenten en alternatieven

De kern van het Sociaal beleidskader

Uitgangspunt is dat veel in de basis kan worden geregeld. In een prettige leefomgeving, met een sterke arbeidsmarkt, een rijk verenigingsleven en tal van algemene voorzieningen kunnen de meeste inwoners zich prima redden. Het sociaal beleid wil de algemene voorzieningen nadrukkelijk versterken.

Beter samen

Daarbij geldt: De gemeente ontwikkelt beter samen. Met haar inwoners, het onderwijs, de bedrijven, zorgaanbieders en andere maatschappelijke organisaties. Samenhang en samenwerking zien we als een grote kans voor versterking van de voorzieningen in Den Helder. Dit geldt ook voor de wijze waarop we de zorg en ondersteuning organiseren en aanbieden: deze moet gericht zijn op normaliseren wat bij het leven hoort (problemen horen erbij) en organiseren wat gewenst en nodig lijkt, nl dicht bij de inwoner, *in de wijk* en digitaal, kunnen problemen worden voorkomen of sneller en slimmer worden opgelost. Verder is samenwerking van alle organisaties in de zorgketen belangrijk. Hiermee voorkomen we dat iemand tussen wal en schip valt.

In het beleidskader zijn de volgende speerpunten benoemd en toegelicht:

Wijkgericht werken, digitalisering, omgekeerde toets, subsidies op doelstellingen, sterke arbeidsmarkt. Deze onderwerpen worden na vaststelling van dit beleidskader uitgewerkt in uitvoeringsplannen.

Regionale samenwerking

Het beleidskader Sociaal Beleid komt in de plaats van het in 2015 vastgestelde transitieplan Sociaal Domein. De regionale visie en het regionale uitvoeringsplan blijven van kracht. De visie op de regionale samenwerking is in 2014 vastgesteld in aanloop naar de transities. Actualisering van de visie en de daarop gebaseerde afspraken is wenselijk om goed in te spelen op ontwikkelingen in het sociaal domein. Dit beleidskader is voor de gemeente Den Helder het uitgangspunt voor het regionaal gesprek daarover.

Parallel daaraan werken we aan de actualisatie van de Inkoopstrategie Wmo en Jeugd zoals deze voor de periode 2017-2019 regionaal is vastgesteld. Veel van de gesloten contracten zijn 1 januari 2019 ingegaan en gelden voor vijf jaar. Gezien de lange voorbereidingstijd van dergelijke contracten is het gesprek over de inkoopstrategie nu gewenst.

Actueel in dit kader is het transformatieplan Jeugdhulp Kop van NH dat een aantal ontwikkelopgaven op het gebied van zorg voor de Jeugd in de regio omvat. U ontving informatie over het vervolg daarop in december 2018 raadsinformatiebrief RI18.0071.

Geldende beleidsregels die aansluiten op dit beleidskader:

De beleidsregel subsidiering deskundigheidsbevordering vrijwilligers 2020 past ook in het kader van de Algemene subsidieverordening 2019.

De beleidsregel Doorbraakfonds schuldhulpverlening Den Helder is gebaseerd op het beleidsplan Schulddienstverlening Den Helder 2018-2021.

Door de werkingsduur van de nota Meedoen! te verlengen met twee jaar en ook de looptijd van het beleidsplan Schuldhulpdienstverlening met 1 jaar, kan de evaluatie van beide nota's daardoor in samenhang in 2021 plaatsvinden.

Om uitvoering te geven aan de Jeugdwet, Participatiewet en Wet maatschappelijke ondersteuning zijn tal van beleidsregels vastgesteld. Voor de Wmo en de Jeugdwet zijn deze gebundeld in het 'Besluit maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Den Helder 2016' en de 'beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning Den Helder 2019. Vanuit de Participatiewet zijn beleidsregels op diverse onderwerpen geldend.

Adviesraad Sociaal Domein

De adviesraad heeft op basis van een conceptversie van dit beleidskader aangegeven zich te kunnen vinden in het voorgestelde beleid. Zij adviseren om te zorgen voor een goede voorlichting, bewaking van de doelstellingen en het jaarlijks evalueren van de haalbaarheid van deze doelstellingen.

Wij nemen dit advies over. De doelstellingen van het beleidskader komen terug als doelstellingen in de P&C-cyclus.

Bestuurlijke vernieuwing

In de bestuurlijke vernieuwing gaat het om een adequate inzet van de gemeente ten dienste van de bewoners. Wijkgericht werken is daarin een instrument, waarbij maatschappelijke organisaties ook worden ingeschakeld. De omgekeerde toets en de omgekeerde verordening die deel uit maken van de op te leveren uitvoeringsplannen zijn bestuurlijk vernieuwend.

Duurzaamheid

Dit voorstel beoogt een duurzaam sociaal beleid dat ook in de praktijk tot uitvoering komt. Inwoners die zelfredzaam zijn en goed in hun maatschappelijke omgeving functioneren, hebben ook de ruimte en mogelijkheden om bij te dragen aan de bredere duurzaamheidsopgave.

Het voorstel leent zich niet voor het houden van een referendum.

Financiële consequenties

Met de vaststelling van de begroting 2020-2023 is besloten om de uitnamen uit de reserve Sociaal Domein te beëindigen en structureel rekening te houden met de uitgaven die voorzien worden voor Participatie, Jeugdzorg en Wmo. De structurele uitgaven die worden voorzien vanuit dit beleidskader, hebben dus *een structurele dekking*. De transformatie is erop gericht om lokaal beter passende voorzieningen te organiseren. Doordat we onze eigen inwoners eerder en beter in beeld hebben door de voorgestelde werkwijze en uitvoeringsplannen, kunnen we beter sturen op minder escalatie en dus ook minder hoge kosten voor zorg en ondersteuning. Wij gaan er wel van uit dat de uitvoeringsplannen ten gevolge van dit beleidskader *incidentele kosten* met zich meebrengen. Het gaat hier immers ook over een inhaalslag om de transformatie een boost te geven. Het belangrijkste argument achter voorstellen voor incidentele investeringen is dat die zich terugverdienen. In kwaliteit en kosten. Bij de vaststelling van de uitvoeringsplannen worden hiervoor, zo nodig, voorstellen aan u voorgelegd.

Uitvoering en planning

In de uitvoering van het beleidskader worden uitvoeringsplannen opgesteld. De planning voor de besluitvorming op deze **uitvoeringsplannen** is:

- Uitvoeringsplan voor Inrichting van integrale sociale wijkteams waar inwoners terecht kunnen voor advies, ondersteuning en zorg en er direct hulp mogelijk is. Een expliciete keuze dus voor hulpverlening door de gemeente waar nodig. *Planning: Eerste Kwartaal 2020*
- Uitvoeringsplan digitalisering van het sociaal domein met accent op excellente dienstverlening bij de toegang tot zorg, hulp en ondersteuning. *Planning: Eerste Kwartaal 2020*
- Ontwikkelingsplan omgekeerde toets en verordening Sociaal Domein ten dienste van de doelmatigheid van de toegang voor de inwoners. *Planning: Eerste Kwartaal 2020*
- Subsidieregeling met als kern preventie en vroegsignalering en gericht op basis van uitwerking van de in dit beleidskader genoemde overige doelen als keten-samenwerking vanuit een gemeenschappelijke systeemverantwoordelijkheid voor de zorg- en ondersteuning van onze inwoners. *Planning: Derde kwartaal 2020*
- Uitwerkingsplan Helden Perspectief gericht op een sterke arbeidsmarkt. *Planning: Tweede kwartaal 2020*

De Subsidieregeling op basis van uitwerking van de in dit beleidskader genoemde doelen zal in het derde kwartaal van 2020 worden aangeboden en is dan basis voor de beoordeling van subsidieaanvragen voor het jaar 2021.

Dit laat onverlet dat parallel aan de uitvoeringsplannen al werkzaamheden worden uitgevoerd ter voorbereiding en uitvoering. Zo zullen de wijkpunten al in het eerste kwartaal van 2020 operationeel worden.

Het ambitieniveau is hoog. De transformatie vraagt veel van de ambtelijke organisatie. Het beleidskader en de uitvoeringsplannen geven prioriteiten en focus. Nieuwe of aanvullende wensen zullen onvermijdelijk ten koste gaan van het tempo dat wij voor ogen hebben met dit beleidskader.

Communicatiestrategie

We informeren inwoners en betrokken organisaties over de zaken die voor hen van belang zijn als het gaat om het sociaal beleid van de gemeente. Hiervoor wordt een communicatiestrategie en –aanpak ontwikkeld.

Den Helder, 12 november 2019.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

Burgemeester
Jeroen Nobel

Secretaris
Robert Reus

